

Handläggare
Annika Andersson
Telefon: 08-50812192

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
24 augusti 2023

Motion om ett förbud mot lustgasförsäljning i Stockholm

Svar på remiss från Kommunstyrelsen KS 2023/377

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har på remiss från kommunstyrelsen fått en motion om ett förbud mot lustgasförsäljning i Stockholm. I motionen lyfter skribenten problematiken kring användning och försäljning av lustgas. Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms stad styr vad som är tillåtet att göra på offentliga platser inom kommunen och det finns en risk att lustgassäljarna placerar sig precis utanför det tillståndspliktiga området och kan fortsätta med sin verksamhet. Skribenten föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar att Stockholms stads lokala ordningsföreskrifter ändras med syfte att införa tillståndsplikt för tillfällig försäljning i hela staden efter klockan 21:00.

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid nämndsammanträdet i november 2022 att föreslå Kommunfullmäktige besluta att utöka de tillståndspliktiga områdena inom Södermalms stadsdelsområde till att även omfatta Medborgarplatsen, Folkungagatan, Björns trädgård och Fatbursparken. Kommunfullmäktige beslutade i mars 2023, i enlighet med stadsdelsnämndens förslag, om utökning av tillståndspliktiga områden för tillfällig försäljning. Utökningen är en preventiv åtgärd som syftar till att minska risken att bli utsatt för brott och ökar tryggheten i området. Förvaltningen avser att tillsammans med polisen utvärdera effekterna av tillståndspliktiga områden för tillfällig försäljning samt eventuella förflytningseffekter.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat en motion om ett förbud mot lustgasförsäljning i Stockholm till Södermalms stadsdelsnämnd för yttrande senast 1 september 2023. Motionen är skriven av Dennis Wedin (M).

Motionen har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden samtliga stadsdelsnämnder och Polisregion Stockholm.

Ärendet

I motionen framför skribenten att den privata användningen av lustgas har ökat, framförallt bland ungdomar och unga vuxna. Användning av lustgas kan bland annat leda till akut syrebrist som gör att personen svimmar och förlorar medvetandet. Polisen vittnar om rån, våldsbrott och sexualbrott i samband med intaget av lustgasen. Granskningar visar att försäljningen av lustgas ofta används som täckmantel för drogförsäljning. Lustgasförsäljningen sker idag såväl på nätet som ute på gator och torg och ofta i nära anslutning till nattlivet. Polisen varnar för gängkriminella kopplingar hos lustgasförsäljare som slåss om områden att sälja gasen och andra substanser.

Framtiden för den privata användningen av lustgas ska redovisas i en statlig utredning senast 31 oktober 2023 och i Stockholm har det fattats beslut om utökning av tillståndspliktiga områden för tillfällig försäljning på delar av Södermalm. Detta ger polisen bättre möjligheter att hantera ordningsstörningar i den offentliga miljön samt att bekämpa den organiserade brottsligheten.

Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms stad styr vad som är tillåtet att göra på offentliga platser inom kommunen och det finns en risk att lustgassäljarna placerar sig precis utanför det tillståndspliktiga området och kan fortsätta med sin verksamhet. Brottsligheten kopplat till lustgasförsäljningen ska inte kunna förflytta sig till nya platser utan måste upphöra helt. Hela staden bör därför omfattas av tillståndsplikt för tillfällig försäljning efter klockan 21:00.

Skribenten föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar att Stockholms stads lokala ordningsföreskrifter ändras med syfte att införa tillståndsplikt för tillfällig försäljning i hela staden efter klockan 21:00.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i stadsdelsdirektörens stab och kansli i samverkan med förvaltningens trygghetssamordnare. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 14 augusti 2023.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Sedan 2020 har både förvaltningen och lokalpolisen sett en ökad försäljning och användning av lustgas inom stadsdelsområdet, framförallt vid Medborgarplatsen med omnejd. Både försäljningssituationen, med många försäljare även från andra delar av Stockholm och kranskommuner som konkurrerar om försäljningsplatsen, och användandet av lustgas har påverkat brottsfrekvensen och otryggheten på platsen. Lokalpolisen har kunnat se en koppling mellan försäljningen och användningen av lustgas och de ordningsstörningar och brott som sker runt området. Trots förvaltningens och andra aktörers höga närvaro och med särskilt fokus i området blev problematiken alltmer omfattande under 2022. Södermalms stadsdelsnämnd beslutade därför vid nämndsammanträdet i november 2022 att föreslå Kommunfullmäktige besluta att utöka de tillståndspliktiga områdena inom Södermalms stadsdelsområde till att även omfatta Medborgarplatsen, Folkungagatan, Björns trädgård och Fatbursparken. Kommunfullmäktige beslutade i mars 2023, i enlighet med stadsdelsnämndens förslag, om utökning av tillståndspliktiga områden för tillfällig försäljning. Utökningen är en preventiv åtgärd som minskar risken att bli utsatt för brott och ökar tryggheten i området. Polismyndigheten har nu möjlighet att ingripa mot försäljning i dessa områden, vilket de inte kunnat göra tidigare. Förvaltningens uppfattning är att förutom en ökad trygghet för medborgare kommer antalet brott kopplat till lustgasanvändning sannolikt minska. Vidare kommer den omfattande nedskräpning som försäljning och användning av lustgas för med sig att minska. Förvaltningen och lokalpolisen har under våren/försommaren noterat en minskad försäljning av lustgas på ovan nämnda områden.

Förvaltningen avser att tillsammans med polisen utvärdera effekterna av tillståndspliktiga områden för tillfällig försäljning samt eventuella förflytningseffekter.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Alexandra Wynn
Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Motionen.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Alexandra Wynn, Stadsdelsdirektör	2023-07-07